

Motion till riksdagen 2021/22:3896

av **Linda Lindberg m.fl. (SD)**

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2022 inom utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

Bakgrund

Den ekonomiska familjepolitiken ska bidra till goda ekonomiska levnadsförhållanden samt verka för jämlika förutsättningar för landets barnfamiljer. Den spelar därför en viktig roll för flera av landets barnfamiljer när det kommer till ekonomisk standard. Den ekonomiska familjepolitikens ersättningar kan delas in i tre olika grupper: försäkringar, generella bidrag och behovsprövade bidrag. Träffsäkerheten i de behovsprövade bidragen är att anse som god. Att genom generella bidrag minska skillnaden mellan hushåll med barn och utan barn är en god mening eftersom kostnader ökar i och med familjebildning, men att träffsäkerheten uteblir skulle kunna vara ett fördelningsmässigt svagt nyttjande av skattemedel. En översyn av delar inom de generella bidragen i syfte att såväl främja jämställdhetspolitiska aspekter som minska eventuell inlåsningsseffekt och bidragsberoende borde initieras. Bidragssystemets nuvarande utformning är dessutom sårbar och bör skyddas och vårdas så att dess legitimitet värnas och kvarstår.

Politikens inriktning

Sverigedemokraterna har en vision om en barndomsgaranti, som bland annat innebär att samhället, så långt det är möjligt, garanterar en trygg uppväxt för barn där barnets bästa sätts i fokus. Starka och trygga familjer är en nödvändig förutsättning för harmoniska samhällsförhållanden. Vi ska ha en familjepolitik som i stort främjar ett jämlikt och inkluderande föräldraansvar redan när graviditeten är bekräftad. Familjer ska ges rätt

förutsättningar att knyta band och kunna tillbringa tid tillsammans, inte minst under de första småbarnsåren, och familjepolitikens utformning ska utgå från såväl flexibilitet som anpassningsbarhet utan att för den delen tappa sitt grundläggande syfte. Föräldrars valmöjlighet ska inte inskränkas. Familjepolitiken ska också främja samarbete och deltagande när familjer väljer att leva åtskilt.

Med sund sverigedemokratisk familjepolitik kan en hög levnadsstandard nås liksom välstånd där gemenskap och starka band knyts. Vi strävar efter gemensamt ansvar och att de med sämre förutsättningar får adekvat stöd, samt att toleransen för varje unik familjs prioriteringar och val respekteras och uppmuntras.

Sverigedemokraternas satsningar

Graviditetsdagar

Sverigedemokraterna anser att det särskilt under den sista tiden i graviditeten ska finnas förutsättningar för lugn och harmoni, såväl för mamman som för det väntade barnet. För kvinnor som, på grund av ett ansträngande yrke, upplever besvär finns idag möjlighet till graviditetspenning. Denna kan erhållas från och med den 60:e dagen innan beräknad födsel. Trots detta nekas många denna avlastning idag med följderna att de tvingas fortsätta arbeta heltid, trots höggraviditet och inte sällan med fysiskt påfrestande arbetsuppgifter. Att plötsligt inte klara av sina arbetsuppgifter till följd av graviditet kan leda till ökad oro och stress, vilket är negativt för både mamman och barnet. Vi föreslår att samtliga gravida kvinnor får rätt till 10 dagars graviditetspenning oavsett behov i förhållande till sitt arbete (RUT 2021:496).

Tillfällig föräldrapenning vid barns födelse eller adoption, pappadagar

Den förälder som inte är gravid har rätt till tio dagars ledighet i samband med barnets födsel, så kallade pappadagar. Detta ger möjlighet till gemensam föräldranärvaro under barnets första tid. Dessa dagar påverkar inte övriga föräldrapenningdagar.

Att båda föräldrarna ges förutsättning att tillsammans knyta an till den nya bebisen, att känna delaktighet, samt få en god första tid tillsammans, är oerhört viktigt. För föräldrar med äldre barn är det inte sällan som stress och oro ökar för mamman efter dessa två veckor på grund av att hon därefter ofta själv bär ansvaret för bebis, syskon och hushåll. För att ge föräldrarna en mer jämställd förutsättning i föräldraskapet från start, samt främja psykisk hälsa, vill vi därför inledningsvis öka antalet dagar vid barns födsel med fem dagar för att slutligen nå tio dagar. Detta ger familjen rätt att vara tillsammans den första månaden efter födseln och sedan 10 dagar 2023 (RUT 2020:378).

Snabbhetspremie – ökad tidsram för skyddande av den sjukpenninggrundande inkomsten

Sverigedemokraterna värnar barnfamiljen och ser det som viktigt att föräldrar ges största möjlighet att forma småbarnsåren så att de blir så goda och trygga som möjligt. Tidsramen för skyddandet av den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI) bör anses för kort och vi menar att den ska skyddas fram till dess att senaste barnet fyllt tre år (RUT 2020:380).

Utökat antal dubbeldagar

Uttaget av dubbeldagar är fortfarande förhållandevist lågt, vilket skulle kunna bero på att föräldrar inte har kunskap om detta eller det faktum att dagarna räcker en kortare tid. Men för de familjer som har ett behov har det lett till minskad psykisk ohälsa och minskat behov av sjukvård bland förstföderskor, enligt en studie från Stanforduniversitetet. Även vård- och läkemedelsbehovet minskade. I ISF:s rapport Dubbeldagar – pappors väg in i föräldrapenningen dras slutsatsen att pappors uttag under barnets första levnadsår har ökat och att pappor som tidigare valt att ej ta ut föräldrapenning nu har börjat ta ut dagar. Dubbeldagarna gör att föräldrar kan hjälpas åt i större utsträckning, utan att en av föräldrarna är hemma utan inkomst. Det borde även vara fråga om ökad ekonomisk jämställdhet eftersom undersökningar visar att pappors ökade uttag av föräldrapenning tenderar att öka mammors obetalda ledighet i hemmet. Vi dubblar därav antalet dubbeldagar från 30 till 60 stycken (RUT 2020:381).

Tillfällig mödravårdspenning

Från den tidpunkt när graviditeten är bekräftad ska båda föräldrarna ha en lagstadgad rättighet att få ledigt från sitt arbete för att kunna delta vid besök i mödravården. Båda föräldrarna ska ha en möjlighet att ansöka om en ny form av tillfällig föräldrapenning för besök hos mödravården. De ordinarie föräldrapenningdagarna ska inte behöva användas till detta före de 60 dagar innan beräknad förlossning som båda föräldrarna numera har rätt att ta ut föräldrapenning vid mödravårdsbesök (RUT 2020:384).

Ett förstärkt bostadsbidrag

Bostadsbidraget är en viktig extra trygghet för barnfamiljer med låga inkomster. Idag lever en alltför stor del barn i ekonomiskt svaga familjer. Detta kan för barnen innebära flera negativa konsekvenser. Det är exempelvis vanligare att barn som lever i ekonomiskt utsatta familjer utsätts för mobbning. Det påverkar även barnens möjlighet till fritidsaktiviteter samt kan leda till sämre resultat senare i skollåldern. Det bör vara en självklarhet att barnfattigdom inte ska finnas i Sverige. Bostadsbidraget är ett av de viktigaste instrumenten som finns idag för att komma tillrätta med fattigdom eftersom bidraget riktas särskilt till dem som har det svårast. Sverigedemokraterna höjer den övre gränsen för bostadsbidraget med 500 kr samt höjer det samlade inkomsttaket med 25 000 kr (RUT 2021:483).

Bidrag till förstföderskor

Som ett familjevänligt parti vill Sverigedemokraterna införa ett nytt bidrag till förstföderskor. Detta ska vara ett engångsstöd som utgår till förstföderskor och förstagångs-adoptivföräldrar och ska kunna täcka en del av de engångskostnader som uppstår i samband med det första barnet. Givetvis är det viktigt att varje familj, så långt det är möjligt, skapar ekonomiska förutsättningar för familjebildning, men vi ser ändå vikten av att den nya familjen får ett extra stöd för en trygg start (RUT 2021:493).

Budgetförslag

Tabell 1 Anslagsförslag 2022 för utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Barnbidrag	33 426 477	±0
1:2 Föräldraförsäkring	48 225 247	-1 719 000
1:3 Underhållsstöd	2 838 365	±0
1:4 Adoptionsbidrag	14 784	±0
1:5 Barnpension och efterlevandestöd	1 029 900	±0
1:6 Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag	4 752 293	±0
1:7 Pensionsrätt för barnår	8 467 300	±0
1:8 Bostadsbidrag	4 286 404	750 000
99:1 Bidrag till förstföderskor	±0	1 000 000
Summa	103 040 770	31 000

1:2 Föräldraförsäkring

	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024
Avvikelse från regeringen totalt	-1 719 000	-2 312 000	-1 707 000
<i>Enskilda satsningar</i>			
Graviditetspenning	320 000	330 000	340 000
Pappadagar	575 000	575 000	1 150 000
Snabbhetspremien	300 000	300 000	300 000
Dubbeldagar	100 000	100 000	100 000
Tillfällig mödravårdspenning	200 000	200 000	200 000
Familjedagpenning	-3 194 000	-3 807 000	-3 887 000

Inom anslaget satsar vi 320 miljoner kronor på graviditetspenning, 575 miljoner kronor på pappadagar, 300 miljoner kronor på ett förlängt skyddande av den sjukpenninggrundande inkomsten, 100 miljoner kronor på att öka antalet dubbeldagar och 200 miljoner kronor för tillfällig mödravårdspenning. Inom anslaget avvisar vi regeringens anslag om familjedagpenning.

1:8 Bostadsbidrag

	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024
--	---------------------	----------------------	----------------------

Avvikelse från regeringen	750 000	750 000	750 000
---------------------------	---------	---------	---------

Anslaget höjs för att stärka bostadsbidraget för familjer med svag ekonomi.

99:1 Bidrag till förstföderskor

	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024
Avvikelse från regeringen	1 000 000	900 000	900 000

Bidrag till förstföderskor är ett nytt anslag och införs i syfte att underlätta kostnader för förstföderskor.

Linda Lindberg (SD)

Julia Kronlid (SD)

Jennie Åfeldt (SD)

Jonas Andersson i Skellefteå (SD)